SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCVII. No. 175. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, SEPTEMBER 13, 1990 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 13-го ВЕРЕСНЯ 1990 Ч. 175 РІК XCVII

КИЇВ СТАВ МІСЦЕМ НАПРУЖЕНОЇ БОРОТЬБИ

Київ. (УПА, УРП). — Тут у вівторок, 11-го вересня почалося засідання Президії Верховної Ради України, на якому буде вирішуватися питання реєстрації УРП, активісти якої пікетують будинок Верховної Ради. В столиці України 30-го серпня активісти УРП пікетували будинок КҐБ. Причиною пікетування є поширення по місті наклепницьких чуток, спрямованих проти голови УРП, народного депутата України Левка Лук'яненка. Наклепи розповсюджуються у вигляді термінового випуску нікому невідомої молодечої газети „Славута", на якій не вказано жодної зворотної адреси і ні одного авторського підпису. Матеріяли підписані анонімними членами групи „Проти привілеїв" при Українській Студентській Спілці. Хоч насправді при УСС така група не існує.

У четвер, 30-го серпня, також розпочалося пікетування будинку військової комендатури у Києві на вулиці Повіртянофлотській ч. 6. Пікетування проводять матері вояків, сини яких проходять військову службу в совєтській армії поза межами України. Головною вимогою учасниць акції є якнайскорше повернення громадян України на батьківщину.

В неділю, 19-го серпня, на Софіївському майдані з ініціятиви Української Селянської Демократичної Партії, „Меморіялу" та громад УАПЦ відбувся мітинґ, присвячений пам'яті жертв репресій, голоду та ґеноциду проти українського народу в XX столітті. На мітинґу виступили: співголова УСДП український письменник Сергій Плачинда, депутати ВР УССР Лесь Танюк, Володимир Філенко, Володимир Московка, представник УРП Роман Коваль. Ухвалено резолюцію з такими вимогами: спорудити пам'ятник жертвам тоталітаризму, не підписувати нового союзного договору та ряд інших.

Після мітинґу біля воріт Софійського собору священик УАПЦ відправив Панахиду по жертвах терору.

Інформаційний Центр Руху повідомляє, що 5-го вересня біля Жовтневого палацу культури, в підвалах якого була катівня НКВД, священики УАПЦ відправили Панахиду по жертвах репресій в Україні. Після Панахиди на площі Жовтневої революції відбувся мітинґ з участю понад 1,000 осіб. Присутні хвилиною мовчанки вшанували пам'ять жертв репресій та голоду. На мітинґу виступили народні депутати України Олесь Шевченко, Павло Мовчан, Іван Заєць, Олександер Гудима, письменники Євген Сверстюк та Борис Тимошенко. У промовах лунали вимоги притягнути до відповідальности катів українського народу, говорили про недоречність в Україні пам'ятників авторові червоного терору Ленінові. В резолюції мітинґу записана вимога надати візу на в'їзд в Україну Патріярхові Київському і всієї України Митрополитові Мстиславу, зареєструвати УАПЦ, передати УАПЦеркві її святиню — собор св. Софії, митрополичі палати і церкву св. Андрія Первозванного.

В суботу, 4-го вересня, біля собору св. Софії відбувся Молебень греко-католиків, відправлений Владикою Юліяном. Взяли участь близько сотні людей. Перед початком Служби Божої священик з Канади о. Петро Ґалазда пояснив присутнім, що греко-католики ще й досі не мають у Києві храму і що вони вирішили відправити Службу Божу перед символом єдности Українських Церков, яким є Софійський собор, наслідуючи заповідь Христа про єдність і дружбу між усіма християнами. Він закликав до миру і взаємопорозуміння між католиками і православними.

Щотижня в столиці України та в усіх обласних центрах відбуваються мітинґи-протести проти підписання нового союзного договору.

КУРСИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Ню Йорк. — Курси англійської мови тут при Товаристві „Самопоміч", 98 Друга аве. відбуватимуться кожного четверга від год. 6-ої до 8-ої вечора і кожної суботи від год. 11-ої до 1-ої. Початок курсів в суботу, 15-го вересня. За ближчими інформаціями слід телефонувати на число (212) 777-1336.

ХОР „ГОМІН" ПРИЇЖДЖАЄ ДО ЗСА

Джерзі Сиці, Н. Дж. — Чоловічий хор „Гомін" зі Львова, який буде господарем хору „Думка" із ЗСА в часі його турне по Україні, приїжджає відтак до ЗСА на своє перше турне, яке відбудеться впродовж місяця листопада.

Цей відомий широко в Україні хор під дириґентурою Олега Цигилика виступить разом із тріо „Світлиця" з Києва і естрадним електроґітарним ансамблем „Смерічка" з Чернівець.

Всі три мистецькі одиниці дадуть цікаву та різнородну програму, зложену із народних та клясичних українських хорових і сольових пісень під кличем „Вечір української пісні".

Концерти розпічнуться першим виступом після приїзду у Вашінґтоні в середу, 31-го жовтня, а відтак у Філядельфії 1 і 2-го листопада, у Ню Йорку 3 і 4-го листопада, в Пітсбурґу 6-го, Клівленді 7-го, Дітройті 8-го, Чикаґо 9-го і 10-го листопада, в Баффало 12-го, Рочестері 13-го, Сиракюзах 15-го, Гартфорді 16-го, Нюарку 17-го листопада і заключний концерт перед виїздом відбудеться в Бавнд Бруку в понеділок, 19-го листопада.

Хор „Гомін"

В усіх цих місцевостях члени хору та ансамблів будуть гостями української громади.

Турне спонзорує Український Народний Союз у співпраці з хором „Думка", а технічно-організаційними справами займається Подорожнє бюро Скоп, 1605 Спрінґфілд авеню в Мейплвуді, Н. Дж. 07040, тел. (201) 378-8998 або 800-242 7267.

ПРЕЗИДЕНТ ДЖ. БУШ ВИСТУПИВ НА СПІЛЬНІЙ СЕСІЇ КОНҐРЕСУ І ЗАСУДИВ ВСЯКІ ФОРМИ АҐРЕСІЇ В СВІТІ

Вашінґтон. — Президент З'єднаних Стейтів Америки Джордж Буш виступив у вівторок, 11-го вересня з довшою аналітичною промовою на спільній сесії Конґресу, засудив всякі форми аґресії в світі, підтвердив свій намір звільнити Кувайт з-під контролі іракських аґресорів, ще раз підкреслив, що ЗСА і заприязнені держави вживатимуть військову силу, якщо така буде потреба та не дозволить диктаторові Іраку Саддамові Гуссейнові приєднати Кувайт до іракської території. При тій нагоді Президент ЗСА наголосив, що Америка немає жодних притенсій до ікракського народу, як такого, бо спір іде виключно з їхнім диктаторським і мілітаристським урядом, який має аґресивні цілі проти інших народів на Близькому Сході, а при тому порушує політичні, економічні і стратегічні інтереси ЗСА та країн вільного світу в цьому районі.

Президент Дж. Буш

„Марґарет Тачер, прем'єр-міністер Великобританії сказала все і я з нею повністю погоджуються в кожній справі, — заявив президент Дж. Буш, — ми засуджуємо у принципі тактику закладників, яку застосовує президент Іраку С. Гуссейн і не ведемо жодних переговорів в тій справі, але за кожного американського громадянина в Іраку, Кувайті чи взагалі на Близькому Сході Гуссейн буде відповідати".

Президент Дж. Буш підкреслив подивугідну єдність і однозгідність у стратегії альянтських держав і тих країн, які, виконуючи резолюцію Ради Безпеки Організації Об'єднаних Націй, стали рам'я в рам'я з американською армією з метою боронити свободи загрожених аґресією С. Гуссейна народів. Економічна бльокада, на думку Президента діє успішно і Ірак вже сьогодні відчуває страшний тиск зі сторони власного народу з огляду на брак харчів, питної води, товарів першої потреба, а навіть запасових частин та амуниції. Аґресію Іраку засудили багато держав світу. Тому у цій кризовій ситуації Америка мусить бути сильна, об'єднана у своїх діях в обличчі загрозливої дійсности, бо „якщо ми спромоглися на співпрацю з колишніми політичними противниками, якщо ми сьогодні знаходимо спільні інтереси із СССР то ми напевно знайдемо однозгідність на внутрішньому відтинку", — заявив Дж. Буш, промову якого присутні члени Уряду, запрошені гості і члени обидвох палат Конґресу переривали бурхливими оплесками.

При цій нагоді президент Буш порушив справу дефіциту у державному бюджеті, який треба зменшити до мінімуму; зменшити залежність ЗСА від країн продуцентів нафти і шукати за новими власними джерелами цієї сировини.

В кожному разі Президент ЗСА знайшов, на думку багатьох політичних аналітиків, повну підтримку на форумі Конґресу, а в багатьох випадках онозгідність з політикою Уряду, доказом чого був також виступ, після промови Дж. Буша, конґресмена-демократа і лідера демократичної більшости в Палаті Репрезентантів Ричарда Ґапгардта у якій він закликав Конґрес до узгідненої підтримки Адміністрації, яка, як показують прилюдні опити, веде свою політику розумно, розважно і стратеґічно правильно.

Очевидно, Інформаційна служба буде намагатися передати думки і висновки президента Дж. Буша для іракського народу на тамтейшій мові і діялектах через радіостанцію „Голосу Америки" та іншими способами.

Г. Удовенко доповідав про деклярацію суверенности України

Ню Йорк (ік). — У середу, 5-го вересня, відбулася тут у залі Наукового Товариства ім. Шевченка доповідь постійного представника УССР в ООН, Генадія Удовенка, на тему „Декларація про державний суверенітет України, становище до цього документу представництва УССР в ООН". Прелеґента представив проф. Василь Калинович, який проводив вечером.

Генадій Удовенко — 59-літній економіст, абсольвент Київського Університету, в ООН від 1967 року на пості посла УССР від 1984 року. Займав в ООН різні пости, був також у Раді Безпеки.

Доповідач вказав спершу на посилене зацікавлення українською проблематикою в Америці, на що вказували численні конференції в різних університетах, що їх подав. Зросло теж зацікавлення в Україні українською діяспорою і зросли безпосередні контакти українців в Америці (прелеґент користувався терміном „американці українського походження") з Україною, і тут знову назвав різні з'їзди у Києві з участю тамошніх професіоналів та представників діяспори. Перейшовши до вужчої теми своєї доповіді, Г. Удовенко, тримаючи в руці брошуру з текстом деклярації про суверенітет України з 16-го липня цього року, підкреслив найважливіші її постанови. Текст тієї деклярації доповідач поширив між 159 членами Генеральної Асамблеї. Об'єдані Нації отримують тисячі різних деклярацій, деклярація про суверенітет України перестане бути паперовим актом, як уряд України буде її реалізувати. У ході пізнішої дискусії, запитів, відповідей і завваг присутніх, доповідач піддав під сумнів реальність максималістичної вимоги повного відділення України від Союзу, вказавши на економічну невистачальність України. Навіть Донецький басейн не покриває бюджету прибутками зі свого вугілля. Доповідач кількакратно вказував на теперішній брак належних фондів СССР та в Україні. Це стосується також обмежених фондів Представництва УССР в ООН. З цих причин, з уваги на заощадження коштів, прелеґент висловився проти думки одного дискутанта, що представництво УССР повинно відокремитись від спільного приміщення з представництвом СССР. Мовляв, представництво УССР розпоряджає окремим одним поверхом. Особисті зв'язки з новопризначеним послом СССР коректні.

Доповідач зробив на присутніх враження досвідченого, дуже зручного дипломата, який знає на якому терені виступає і вміє до нього пристосуватися. Свою 50-хвилинну доповідь виго-

(Закінчення на стор. 3)

ЗАХІДНЯ НІМЕЧЧИНА ЗАПЛАТИТЬ МОСКВІ 8 БІЛ. ДОЛ.

Бонн, Західня Німеччина. — У понеділок, 10-го вересня, відбулася півгодинна телефонічна розмова між канцлером Західньої Німеччини Ґельмутом Колем і совєтським президентом Міхаїлом Ґорбачовим. Мова йшла про угоду між двома країнами про фінансування виведення совєтських військ з території Східньої Німеччини. Г. Коль висловив впевненість, що така угода буде досягнута, не зважаючи на деякі розходження між двома сторонами в оцінці суми фінансової участи Німечини.

Москва тепер серйозно стурбована тим, що 370,000 вояків і старшин, які повертаються в Совєтський Союз, матимуть проблеми з влаштуванням на працю, з браком житла, харчів тощо після відносно добрих умов життя у Східній Німеччині.

Західня Німеччина запропонувала допомогу Москві, погодившись побудувати на території СССР будинки для військовослужбовців, які повертаються на батьківщину, а також обіцяла оплатити за навчання тих вояків, які будуть демобілізовані і захочуть набути „цивільну" професію.

СССР розраховує дістати від Західньої Німеччини 8 — 12 більйонів долярів, однак Західня Німеччина готова запропонувати 4.6 біл. дол. Західньнімецький банківський консорціюм вже надав Совєтському Союзові схвалену урядом позику в розмірі 3.1 біл. дол. Крім того, Західня Німеччина доклала значних дипломатичних зусиль, щоб переконати своїх союзників також надати Москві матеріяльну підтримку.

Однак попередні переговори між представниками двох урядів про суму фінансової допомоги не привели до згоди сторін, і М. Ґорбачов вирішив особисто вмішатися і знайти вихід із ситуації. Після телефонічної розмови керівників двох країн стало відомо, що досягнуто деякого компромісу відносно частки участи Західньої Німеччини в оплаті виведення совєтських військ.

В понеділок увечорі міністер закордонних справ СССР Едуард Шеварднадзе в інтерв'ю для совєтського радіо підтвердив, що домовленість досягнута, але відмовився повідомити подробиці. Він лише сказав, що мова йде про „суму, яка задовільняє нас і наших партнерів".

Далі совєтський міністер сказав: „Компроміс є компромісом. Головне, що угода досягнута. Тим самим ця справа вже більше не є перешкодою". Очевидно, Шеварднадзе мав на увазі, що договір про виведення совєтських військ буде підготовлений і підписаний в найближчі дні і не стане бар'єром для об'єднання двох Німеччин.

У вівторок, 11-го вересня, до Москви прибув міністер фінансів Західньої Німеччини Горст Келер, який візьме участь у виробленні остаточного варіянту фінансової сторони договору про виведення совєтських військ з території Східньої Німеччини.

У СВІТІ

ПЕРЕБУВАЮЧИ НА ВІДВІДИНАХ чотирьох країн Африки, Папа Іван Павло II довершив акту свячення базиліки Богоматері миру в Ямоссоукро на Побережжі Слонової Кости. Ця базиліка під сучасну пору є найбільшою християнською церквою в світі, а її баня є вдвічі більшою, як баня базиліки св. Петра в Римі. Найшлося багато критиків цієї споруди, які з насміхом говорять, що це є скандальна екстраваґанція на континенті економічного занепаду. Одначе президент Побережжя Слонової Кости Фелікс Гофует -Бойні заявив, що на його думку це є центр паломництва для 100 міл. католиків Африки.

ГОЛОСЛІВНІ ТВЕРДЖЕННЯ про те, що білі громадяни посилюють розбрат серед чорних фракцій Південної Африки тільки для того щоби припинити процес демонтажу апартеїду, були винесені останніми днями на денне світло церковними діячами, що їх очолив чорний протестантський Архиєпископ Дезмонд М. Туту. Це оскарження на розмові з президентом Південної Африки В.Ф. де Клерком представила група церковних англіканських прелатів, які з уваги на серйозність ситуації в країні, зокрема в поселеннях чорних громадян, домагаються від уряду припинення цих жорстоких міжусобиць. Тільки в останньому місяці в чорних поселеннях згинуло коло 600 осіб. Це прихильники Національного африканського конґресу зі своїми союзниками жорстоко розправляються із членами племени Зулу, що підтримують політичний рух Інката, який в липні проголосив себе крайовою політичною організацією.

В АМЕРИЦІ

В ДЕСЯТИ СТЕЙТАХ ЗСА ВІД Роуд Айленду до Арізони включно з Ню Йорком та Коннектикат у вівторок, 11-го вересня, пройшли вибори на стейтові посади. Сьогоднішня атмосфера виборів характеризується розчаруванням, скептицизмом та ненавистю громадянства до політиків. Цьогорічні вибори проходять на багато драматичніше, як в минулому. Виборці стали вимагати від своїх кандидатів більше відповідальности за проголошувані гасла. Боротьба за посаду посадника Вашінґтону розгорнулася між п'яти кандидатами, суперниця губернатора Коннектикат Майкла Дукакіса, яка мала великі шанси після представлення пляну зменшення бюджетного дефіциту, цілком зняла свою кандидатуру.

ЦІЛЛЮ ПЕРЕГОВОРІВ, ЯКІ ВЕДУТЬСЯ між Білим Домом та Конґресом, є зменшення дефіциту федерального бюджету в новому фіскальному році, який починається 1-го жовтня. Хоча метою республіканців і демократів є досягнення зменшення видатків в новому бюджеті на 50 біл. дол., шляхи обох сторін — різні. Демократи наполягають на зменшенні видатків Пентаґону та на підвищенні податків з прибутків. Республіканці домагаються, щоб було зменшене фінансування ряду інших внутрішньокрайових програм, цілковито заперечуючи збільшення податків. Лідер республіканців в Сенаті Роберт Дол сказав журналістам в неділю ввечері, що „компроміс можливий", але ще не відомо, хто піде на уступки.

ТЕНДЕНЦІЮ ЗАНЕПАДУ містечок сільського типу в наслідок розвитку технології підтвердили дані недавнього перепису населення. Маленькі фармерські містечка, які колись відігравали важливу ролю в історії країни, перетворюються у музеї. Зменшення населення американських сіл за останнє десятиліття в таких стейтах, як Айова досягло 5,1 відсотки, на багато більше, ніж передбачали демографи. В 1950-их роках майже 44 відсотки населення Америки мешкало на фармах та в маленьких містечках, сьогодні — всього 23 відсотки. Ці дані стосуються сільськогосподарських областей, де переважають містечка сільського типу. Інша ситуація спостерігається навкруги великих метрополій, де фармерські села процвітають. Багато мешканців великих міст шукають спокою та безпеки в навколишніх селах.

ЗРІСТ ЧЛЕНСТВА УНСОЮЗУ — ОБОВ'ЯЗОК І ТУРБОТА НАС УСІХ!

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗДОБУТКИ УНСОЮЗУ ЗА ЛИПЕНЬ

Джерзі Сиці, Н. Дж. У липні починається вакаційний час, коли багато з нас з нетерпеливістю очікує звільнення від щоденних обов'язків і плянує свій заслужений відпочинок. З приємністю стверджуємо, що помимо цього великий гурт відданих союзових секретарів не забули про обов'язок виконання щомісячної організаційної праці і за це їм Головний Екзекутивний Комітет складає щиру подяку. Вони у цьому місяці придбали 136 нових членів на суму 757,000 дол. забезпечення.

Першуном в організаційній праці був Михайло Кіґічак, Секретар 496-го Відділу у Сієтл, Ваш. Він за місяць липень приєднав 29 нових членів на суму 129,000 дол. Цим він дав дуже добрий приклад для наслідування всім іншим секретарям.

На другому місці був Йосиф Чабан, довголітній першун в організаційній праці, секретар 242-го Відділу та голова Окружного Комітету Шамокін. По п'ять нових членів придбали головний контролер Василь Пастушок, головний радний Володимир Квас та Василь Гладьо, секретар 161-го Відділу. Подаємо список всіх організаторів і їхні місячні здобутки, щоб в той спосіб виявити їхні досягнення і наше признання.

По 4 нових членів придбали: А. Слюсарчук (174), С. Островський (270) та М. Шпетко (489).

По 3 нових членів придбали: Марія Петрунцьо (78) та В. Ванжула (107).

По 2 нових членів придбали: Е. Ґузиляк (38), Анна Гарас (47), А. Іванюк (106), Марія Капраль (112), Ґеновефа Жеребняк (180), Варка Бачинська (184), М. Юзенів (194), В. Варшона (266), Ірина Зінич (287), І. Хома (293), Зеновія Зарицька (327), Ярослава Зорич (432), М. Захарко (349) та Р. Припхан (399).

По 1 новому членові придбали: Гелен Словік (7), П. Шевчук (13), Ю. Котляр (42), Д. Пристай (43), Д. Головатий (53), Ф. Стубан (67), М. Шеремета (70), С. Гавриш (83), М. Бобечко (102), Е. Матіяш (120), Ґльорія Пашен (125), Дженіс Мелiничик (147), В. Білик (170), Б. Одежинський (216), С. Приймак (217), І. Мелінишин (220), М. Пришляк (239), М. Мартиненко (245), Юлія Ґуґлик (259), Христина Ґербеґи (269), С. Іваницький (276), О. Гладун (277), О. Скібіцький (285), Марґарета Гентош (305), Катерина Гордон (347), Надя Рінник (353), Софія Лонишин (372), П. Тарнавський (375), В. Семків (379), М. Крамарчук (385), Жанет Болант (409), Катерина Онуфрик (416), Віра Гоєвич (423), Олександра Дольницька (434), І. Геврик (445), Т. Лялька (467), Я. Гречка (479), С. Чорномаз (490).

Коли взяти під під увагу стан виконання призначеної організаційної квоти за липень, то в праці брали участь 22 Округи.

Вісім Округ зовсім не приєднали нових членів.

(Закінчення на стор. 3)

ЗУСТРІЧ З М. ГОРИНЕМ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Філядельфія. — Тут, в неділю, 16-го вересня, в залі української католицької церкви Непорочного Зачаття, 817 Н. Франклін вул., відбудеться зустріч з головою Секретаріяту Українського Народного Руху Михайлом Горинем. Початок о год. 12-ій полудня.

ВИСТАВКА КАРТИН Т. ОСАДЦИ

Ню Йорк. — ОМУА влаштовує в своїй ґалерії, 136 Друга аве., виставку картин Тані Осадци. Виставка відкрита від 6-ої до 8-ої вечора кожного дня, в суботу і неділю від 1-ої до 8-ої год. вечора, триватиме до 16-го вересня.

КОНЦЕРТ О. ХАРУК

Ню Йорк. — Український Музичний Інститут влаштовує в суботу, 15-го вересня, ґрадуаційний концерт Оксани Харук, сопрано при фортепіяновому акомпаньяменті Івана Колодія. В програмі концерту — твори Вольфа, Ганделя, Дебюссі, Задори, Косенка, Людкевича, Пуччіні, Фільц, Штравса. Концерт відбудеться в залі Українського Народного Дому, 140 Друга аве. Вступ — 5 долярів. Початок о год. 7-ій вечора.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200
Бюро УНС у Вашінгтоні (202) 347-UNAW, (202) 347-8631 (факс)
Subscription 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money order payable to: Svoboda
Postmaster: Send address changes to:
Svoboda, 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel. (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036
Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.
Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00
Чеки і money orders виставляти на: Svoboda
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Крім Кувайту — інші окупації

Диктаторський президент Іраку Саддам Гуссейн має — треба йому признати — добрий полемічний арґумент проти тих, які таврують його наїзд на Кувайт, окупацію цієї країни й анексію. „А чому ви не таврусте Ізраїль за окупацію правого берега Йордану, смуги Ґази й горбів Ґоляну? Чому ви не стараєтеся прогнати із Ливану військ Сирії? Чому ви стосуєте дві мірки — одну супроти Іраку й другу до Ізраїля та інших окупантів?" Так більше-менше можна спрецизувати становище Саддама Гуссейна. Його арґумент, що окупація Іраком Кувайту — це „внутрішня справа" арабського світу і тому Захід з Америкою у проводі не має права втручатися туди — не витримує критики. Ірак підступно, не спровокований, напав збройно на сусідній, менший і куди слабший Кувайт, який відкликався до Ради Безпеки ООН, Рада Безпеки одноголосно той наїзд натаврувала й проголосила санкції проти Іраку у формі економічного бойкоту. З покликанням на цю резолюцію і на просьбу Савдійської Арабії — ЗСА вислали війська до цієї країни та змонтували міжнародну коаліцію, яка переводить бльокаду Іраку, щоб присилувати Саддама Гуссейна відкликати війська з Кувайту і привернути тамошню давню владу. Саддам Гуссейн каже правду і Організація Об'єднаних Націй й міжнародний світ стосують дві мірки.

Ця справа вийшла наверх на зустрічі президента Буша з Ґорбачовим у Гельсінках 9-го вересня ц. р. На тамошній пресовій конференції один репортер просто запитав президента Буша, як оця міжнародна коаліція думає розв'язати проблему „двох мірок". Буш по суті признав існування ненормальної ситуації в Ізраїлі й інших країнах, але, мовляв, тепер ідеться про Ірак і не можна теперішнього конфлікту в обширі Перської затоки переплутувати з іншими подібними проблемами. Міхаїл Ґорбачов поводився у Гельсінках, як ніби приятель арабського світу й таврував Ізраїль, як окупанта. На жаль, не було між кількадесяти видатними міжнародними журналістами смільчака, який пригадав би, що вся совєтська імперія — це зліпок зброєю поярмлених країн і народів і що кожний володар Кремля уважає, що інкорпорована до СССР чужа країна — це її законна власність. Очевидно не лицювало Бушеві заторкати цю „делікатну" справу та відштовхувати Ґорбачова, якого прагне мати союзником проти Іраку.

Саддам Гуссейн каже правду, що Америка і її союзники та Рада Безпеки ООН дивляться тепер на Ізраїль, як на одного з партнерів проти іракської коаліції, а не як на подібного до Іраку окупанта. Всі спроби, що їх вживали уряди Роналда Реґена і Джорджа Буша, щоб довести до мирної конструктивної розв'язки проблеми палестинців — розбивалися об спротив максималістичної політики Їцака Шаміра. Теперішня криза в обширі Перської затоки підкреслила вижливість Ізраїля на фронті проти Іраку, але й зактуалізувала проблему палестинців. Як Ірак у справі Кувайту, так і Ізраїль у справі арабських земель — напевне програє. Щораз гірша внутрішня ситуація в Совєтському Союзі вказує чимраз виразніше, що він не зможе зберегтися у своїй теперішній територіяльній постаті. Різниця між окупацією Кувайту, а — іншими дуже істотна: коли Саддам Гуссейн заволодів усією нафтою Близького Сходу, до чого Кувайт був першим ступенем, він узалежнив би від себе решту світу. Інші окупації болючі, жалюгідні, злочинні, але не зрушують підвалинами світового ладу.

Скінчилася третя з черги конференція на вершинах Буша й Ґорбачова. Кожний з них уважає, що був успіх. Цей успіх ніби у маніфестації єдности двох суперпотуг супроти Іраку, в ім'я принципу, що не вільно безкарно переводити збройну аґресію. Але державний секретар [illegible] Бейкер не виявляв вдоволення. Ґорбачов відмовився відкликати з Іраку формально несповна 200 совєтських старшин, ніби законтрактованих „дорадників", — фактично тих совєтських старшин напевно куди більше, бо в Іраку все ще є коло 8,000 совєтських громадян.

Програ Москви у війні в Афганістані відстрашує від збройної участи у будь-якій війні. Америка і її міжнародні союзники не мають вороття. [illegible] що зустріч у Гельсінках приспішить [illegible] пася.

Олександер Серафин

ЧИ РЕФОРМА ЦІН У СССР — НАЙВАЖЛИВІША?

У липні 1990 року, інж. Василь Колодчин, керівник радіопрограми „Пісня України" в Дітройті, був у Києві і мав розмову з академіком АН УССР і головою Народної Ради у Верховній Раді України Ігорем Юхновським і поставив кілька запитань відносно політичної і економічної ситуації в Україні. Всі відповіді академіка Юхновського заслуговують нашої уваги. Тому ми тут частинно передаємо його слова.

На питання: чим може українська діяспора помогти батьківщині? Академік Юхновський відповів: „Основна наша біда полягає в тому, що ми не маємо інформацій про те, що ми собою уявляємо. Взагалі, Совєтський Союз це країна наповнена дезінформацією, починаючи від простого чоловіка і закінчуючи головою Ради Міністрів. Ми зараз намагаємося створити істину інформацій про стан справ в Україні. До цього нам потрібна інформаційна допомога. Нам потрібний доступ до ваших цінників (західних), де ми могли б знати ціни на різноманітні товари, запасні частини і на сировину, яку має Україна — яку випускають наші підприємства.

Ми хотіли б знати наскільки наша продукція є конкурентно-здатна з точки зору міжнародних цін на все це з чого продукція виробляється. Таких речей ми ще не зробили. Мені здається, що на даному етапі нам треба допомогти стати на ноги з точки зору інформативности — з точки зору того, щоб ми знали, що ми собою являємо як Україна. Я впевнений, що якщо ми чітко будем знати, що ми собою являємо, ми переможемо в переговорах з Ґорбачовим і з іншими республіками та їхніми президентами. Негайно нам потрібно стати на ноги. Тут нам мабуть потрібна ваша допомога".

Як керівник Львівського відділу статистичної фізики Інституту Теоретичної Фізики АН УССР, Юхновський приділяє належну увагу правдивим даним, а тим самим і цінам. Розгляньмо досить загально встановлювання цін в СССР.

Ціни товарів в СССР є встановлені урядами, тільки на підставі постачання на довгий термін. Коли, наприклад, олива на світовому ринку піднесеться з 20 до 30 дол. за бочку, домашні ціни гуртова чи роздрібна торгівлі на оливу чи оливні продукти не міняється. Така сама ситуація настає, коли ціни на світовому ринку на оливу падають. Зміна в запотребуванні не має впливу на державою встановлені ціни. Немає певної формули, яка б входила в життя в таких випадках. Великий попит на якийсь продукт тільки спричиняє довгі черги, або чорний ринок. Якщо ціни міняються (досить рідко), то тільки із-за витрат, а не змін в запотребуванні. Виробництво кількости продукту понад запотребування не знижує ціни.

Насправді, більшість цін в СССР встановляють міністерства з підприємствами на підставі формул встановлених Державним комітетом цін. Цей комітет розглядає коло 200,000 пропонованих цін річно, які є 40 відс. усіх запропонованих цін, за даними Інституції Брукінґс. Конкретно, міністерства й уряди займаються встановленням коло 300,000 цін річно. Беручи до уваги таку велику кількість пропонованих цін і низький рівень уживання комп'ютерів, можна сподіватися, що тільки деякі з них є справді докладно розглянені.

Уся система зберігає назавжди високі ціни на товари, які вже є оцінені. Встановляючи ціни, урядовці покликаються на приклади з інших секторів, які також дуже часто не є добрими прикладами. Звичайне надужиття системи настає тоді як підприємства „міняють продукт" і пропонують вищі ціни, щоб отримати більший прибуток. Тому, що пропозиція є майже завжди нижча попиту, ринок СССР є ринком продавців. Покупці задоволені тим, що можуть найти — ціна товару є майже завжди другорядною справою.

Добра система цін повинна дати підставу коштів у плянуванні виробництва і в евалюції виконання підприємств. Але так не є. Підприємства, не зважаючи на це, підвищують ціни. Тому показники цін не мають жодної вартости.

Совєтське господарство надзвичайно бюрократичне, без жодних побудників і здеморалізоване, і тому не спроможне задовольнити потреби. Воно вже давно не може задовольнити публічний попит. Совєтський уряд уважає, що частинне задоволення попиту може прийти з перетворення мілітарної промисловости на цивільну. Американці з досвідом у цій ділянці вважають, що совєти є наївні в своїх задумах. Хоча таке перетворення видається самозрозумілим, американський досвід показав навпаки. Вимо-

(Закінчення на стор. 4)

Яр. Климовський

Декілька днів у Гантері

Цілорічну рутину й одноманітність пенсійного віку надолужує мені відпочинок у Гантері.

Колись бувало їздив я на Союзівку, а тепер мені та моїм ровесникам „не туди дорога".

На Союзівці на половину молодші за мене почуваються ще сяк-так, навіть звикають до громоподібної оркестри, а такі як я їдуть до тихого Гантеру, цікавого ще тим, що там у „Ґражді" відбувається цілий ряд високомистецьких концертів, що їх організує д-р Ігор Соневицький і те, що в „Карпатії" відбувається цикл цікавих наукових викладів.

У Гантері вечорами вслухаєтесь у шум річки, пригадуючи собі шумливі води наших Карпат.

Коли набридають нам розповіді на зразок як баба дівкою була або воєнні подвиги як він „фурт-фурт ладував", тоді відвідуєте своїх давніх знайомих, а їх тут удосталь. У першу чергу відвідуєте тих, що вас запросили, коли в неділю після Богослужби ви вийшли з церкви, тієї, що вже ззовні дещо потемніла. Скільки нас оцю церкву вже відвідало з того часу як вона прикрасила цілу околицю — тисячі тисяч. А скільки чужинців її подивляло і подивляє?

Звичайно, буваю в гостях в одних і тих самих, тому ширше про них не буду писати, щоб не повторятися, хіба зазначу, що приємно мені було пізнати о. д-ра Фіґоля, нового пароха Гантеру, що його привіз у гості Любко Лампіка, мій друг ще з львівських часів. Отець доктор справді може книжку написати про все те, що він на засланні натерпівся від „людинолюбних" за Христову віру.

Познайомивсь я також з гостем з України, поставним Романом Бучком, з яким приємно було поговорити на тему театру, центру його зацікавлености.

У моїх приятелів, гостинних Куликів, що мають у Гантері з усіх українців чи не найбільшу обширом посілість, на якій не раз не двічі були пластові табори, зустрів я мою товаришку з Підкарпатського Театру, Дзюсю Жилаву, в другої Дзюсі, Дзюсі Гірняк, у моєї товаришки з Театру ім. І. Котляревського, по-театральному сказавши був я на кватирі. Вона крім знання „театрального ремесла" дуже добре знає куховарство, з чого може давати лекції та вміє гарно прийняти гостей, що двічі продовж тижня можна було впевнитися.

Недалеко неї має хатку як палатку керамістка Ліда Мартинець, що за традицією не їсть у п'ятницю м'яса сама й уміє гостям у п'ятницю подати прерізні смачні безм'ясні страви, не згадуючи солодкого. Треба шкодувати, що вже довго як закинула кераміку, в якій мала не абиякі мистецькі осяги.

Цим разом подарую собі дещо з писання з уваги на те, що „Свобода" в цьому році як ніколи потребує місця на відомості з України, та все ж напишу дещо про дві особи з великої літери, про відомих мистців — про Людмилу Морозову та Ярослава Вижницького. У них завжди можна знайти щось цікавого, щоб ним поділитися з іншими. Молоді мистці звичайно ще експериментують, шукають, а мистці зі стажем давно вже себе, як кажуть, знайшли, тож крокують своїм вибраним шляхом з тим, що експонують свої нові твори.

Почнім, як належить від жінки — Людмили Морозової, тим більше, що в неї зовсім нова суцільна виставка п.з. „Греція", так як у минулому році окрема виставка Вижницького „Гімалаї".

Людмилу Морозову знає Україна з її перших малярських творів, ми колишні „діпісти" пізнали її в Німеччині, а вже тут у ЗСА, ми її побачили, коли вона 1956 року мала виставку наспіл із Литвиненком у Ню Йорку. Картин, щоб вибрати на виставку, Морозова представила 122. Як не дивно жюрі затвердило всі картини. В тому часі Морозова вчила рисунку, малюнку в американській мистецькій школі. Вона — мистець високої культури, багатої палітури з уподобанням пастельного кольориту. В неї композиційна витонченість і майстерність виконання. Заходжу в обитель маестро Людмили Морозової, а передо мною Геллада. Зупиняюся в Атенах, серед панорами, де видніє Акрополь зі славною дорійською колонадою, захоплююся Партеноном, храмом богині Атени, архітвором Іктіона та Каллікрата. Тут і Ерехтейон — храм Атени й Позейдона, весь із білого мармуру. Коли я вже в Гелладі, то обов'язково на Парнас, оселю муз і Аполлона кортить принаймні кинути оком, бо виходимо на нього і думки немає, це ж бо привілей виключно великих мистців. Не без того, що вашу увагу притягає старогрецька архітектура. Карятиди-жінки стоять одна за одною наче живі, двигають на своїх головах кам'яні підпори й настили. На фронтонах величних і монументальних спорудах скульптурні композиції.

Не віpите, що це все з-під кисти Людмили Морозової, а за мить усвідомлюєте, що собою уявляє мова мистецтва. Тут, як кажуть, усе грає, а надівсе співвідношення кольорів і світло, не згадуючи вже прецизного рисунка, що в зображенні архітектурних об'єктів є основним.

Що собою уявляє світло, ми зрозуміли, споглядаючи на чимало картин Морозової, а наймаркантнішим доказом, це „Схід сонця в Санторіні". Також якщо б не був би добре освітлений „Монастир Кайзеріяні", напевно, як малярський об'єкт,

(Закінчення на стор. 4)

Микола Руденко

ЛИСТ В УКРАЇНУ

Уже стало звичним визначати східніх українців, особливо селян, як національно й соціяльно пасивних. Здебільшого пояснення цього сумного явища виглядають цілком справедливо: ось уже понад триста років український селянин несе на своїй шиї московське імперське ярмо. А останні сім десятиліть це вже не просто ярмо — це життя на війні, де кров людська цінувалася не вище, ніж руда болотна водиця.

Так, це правда. І цю правду немає змоги заперечити, якщо знов не вдаватися до терору, коли за правдиве слово просто належало вмерти. Таке було, було дуже довго. До цього звикли, а разом з тим навчилися навіть анекдот закруглити в такий спосіб, що під нього „комар носа не підточить" хоч його „ворожість" (в лапках, звичайно) цілком очевидна.

Ось, наприклад, зразок народного гумору із східніх областей — гумору часів сталінщини. Стоїть дядько біля газетної вітрини, читає чергову постанову про збільшення податків і, чухаючи потилицю, каже:

— Ох і тиснуть, прокляті. Ох і тиснуть.

А з протилежного боку вітрини висовується єхидне обличчя стукача:

— Хто тисне?

— Чоботи, хай йому грець, — не задумуючись, відповідає метикований дядько.

— Так ти ж босий.

— Тому й босий, що тиснуть.

Увесь він у цьому анекдоті — східній українець: треба так закруглити слово, щоб до тебе не присікались.

Зовсім мовчати природа людська не дозволяє. Отож умій бути схожим на їжака і в'юна одночасно: і колючий, і слизький. Понад триста років українського селянина робили безсловесною істотою. Робили — але не зробили: він навчився такої мови, яка навіть Езопову перевершує. Мабуть, так вона й залишиться в історії світової фолкльористики: мова східнього українця часів сталінщини. Умій так сказати, щоб до тебе не присікались.

Але ж дозвольте, дорогі земляки, повідомити історичну новину: уже й східній українець розігнув спину й дозволив слову бути самим собою — тобто відкритим, прямим, безхитрісним. І по-справжньому вільним. Почалося це 3-го травня 1990 року. І не деінде, а в Донбасі, який уже звикли вважати безнадійно зрусифікованим.

На Захід дістався нарис голови Донецької філії Української Республіканської партії Валерія Сердака. Він розповідає про подію, котра здається просто неймовірною: в селі Павлівка Мар'їнського району Донецької області вигнали з колгоспних зборів комуністів а відтак понад сто селян вступили кандидатами в Українську Республіканську партію. Хіба ж не сенсація?

Та й це ще не все! Ось Валерій Сердак пише: „Селяни заявили також, що вони хочуть бачити синьо-жовтий прапор на своїй сільраді. До речі, на цих сходинах були присутні представники всіх навколишніх сіл Мар'їнського і Волноваського районів. Вони також підтримували все те, що відбувалося в Павлівці, і заявили: якщо тут буде перемога, а вона вже є, то такі ж самі події скоро будуть і в їхніх селах. Членів УРП вже запрошено до кількох сіл".

Ось яка інформація надійшла з Донеччини. Мене вона особливо схвилювала, бо я виріс у донецькому селі, я його знаю з середини двадцятих років. Пам'ятаю розкуркулення, початок колективізації, голод тридцять третього. Власне, в донецьких селах відбувалося те ж саме, що й по всій Україні. Чому ж саме тут сьогодні сталися оці знаменні події? Чи, може, тут з'явилися особливо талановиті пропаґандисти з Республіканської партії?...

А проте жодної пропаґанди не було — просто члени УРП приїхали в Павлівку на запрошення селян і стали на оборону їхніх законних прав. Щождо пропаґанди й аґітації, то тут усе було зроблено самими комуністами — керівниками місцевого колгоспу.

Хіба ж це не аґітація, коли голова колгоспу Пандар на колгоспні гроші збудував собі добрячий будинок, купив для особистого користування два спортивні літаки, три автомобілі тощо? Чи, може, оце не аґітація, коли сам генерал Недригайло, голова обласного Управління Міністерства Внутрішніх Справ Донецької области, всіляко демонструє свою дружбу з Пандаром? Або те, що в село наїздять по кілька десятків міліціонерів, ходять по хатах і прогрожують: якщо, мовляв, будете виступати проти голови колгоспу — стережіться...

Давно вже об'єктивні дослідники помітили: ніхто так не аґітує проти комуністів, як вони аґітують самі проти себе. Аґітують своїми зухвалими діями, спрямованими проти народу. Адже ж задля того, щоб задовольнити летунські претенсії Пандара, пошанувати його смак до комфорту й любов до пишних прийнять на честь обласного та районного начальства — задля того, щоб усе це звучало, гриміло й прославлялося, колгоспники села Павлівка мусили якомога тугіше затягувати паски й відмовляти дітям навіть у їхньому праві на шкільні обіди.

Та прийшов день, коли селянський терпець увірвався. І тоді вони почали розмірковувати: куди йти по допомогу? Писали до райкому, обкому, навіть до ЦК — не допомогло! Скарги на Пандара поверталися до того ж самого Пандара. Отож вирішили покликати в село членів Української Республіканської партії.

Хоч це й дивовижно, але ж сільське й районне начальство від такого партійного втручання сторопіло й розгубилося. Справа нова, незнайома: ще недавно ці партійці-республіканці на хлібі й воді по карцерах сиділи, а тепер з урядової трибуни виступають. І навіть керують деякими областями. О-о, це щось та важить! Як тут не оглядатися?

Григорій Дячун

МОЇ РОЗДУМИ ПІСЛЯ ВИСТУПІВ „ДУДАРИКА" В ЗСА І КАНАДІ

(Автор — учасник народної самодіяльної капелі хлопчиків і юнаків „Дударик", 17 років, бас)

Григорій Дячун

Після Різдва почалась інтенсивна підготова нашого хору до гастролів за океан. Наш дириґент, Микола Кацал, вводив в репертуар усе нові і нові хорові твори, рететиції почастішали, а далі стали майже щоденними. Школа, уроки і хор вимагали відповідного добового режиму, вільний час самоліквідувався. Всі ми дударики мріяли про далеку поїздку за океан і в перервах на пробах фантазували на цю тему. Однак всі знали, що не кожному випаде щастя поїхати в цю цікаву подорож, бо в основному складі хору більше 100 чоловік, а згідно з договором поїде тільки 65. Отже хто поїде? Нашим дириґентом скрупульозно була опрацьована спеціяльна бальна система (стаж в хорі, поведінки, знання партії, стан голосу, інтелект і ряд інших) з якою оцінювався кожен хорист і сума балів формувала відповідне місце в [illegible] списку. Мені сподобалась така система, бо [illegible] вибору дійсно достойних, чесно [illegible]ла задуми нашого дириґента. В мене додатково в душі ще жевріла думка про те, що я поїду туди де мій прадід їздив на заробітки в 1912-1919 роках. Він сім років працював на ткацькій фабриці в Ню Йорку. Мій батько його дуже любив і назвав мене його іменем. Батько розповідає про нього, що він був неграмотний, але був виїмково добрий стельмах, пасічник, подвір'я було зразкове, вів добре господарку, отже мій родовий корінь з села Розношинці на Збаражчині.

У травні місяці по балах я зорієнтувався, що зможу мати можливість бути учасником цих гастролів. Надії виправдалися, але в це остаточно повірив я тоді, коли ми вже летіли над Атлантиком.

Настав час приземлення на Нюйоркському летовищі, ми всі в напрузі, що скоро ступимо ногою на далекий від нас континент. Думки змішалися, то появлялися нові, то обривалися попередні, часто зовсім протилежні — „це країна, де плоти ковбасами городжені" (якої постійно в нас нема), або „це країна капіталістів, які хочуть нас всіх загарбати". Але ми всі знали, що ми приїхали не за ковбасою і не до „загарбників", а до таких же українців як ми, яких не з добра доля так далеко закинула від рідної нашої землі-України. Ми везли з собою їм великий скарб — духовну силу нашої пісні з рідної землі, яку вони повинні послухати і почути з уст паростків нашої нації, яка вижила в складних суспільних умовах.

І от ми виходимо з літака, сонце світило яскраво як в нас на Україні, нас зустрічає Марта Федорів з представниками різних організацій. Тут же ми вишикувались і заспівали наш національний гимн попередня психологічна напруга впала, ми відчули, що ми попали в лоно добрих людей, а кінцево ми ввійшли в норму, коли нас зустріла громада в Ню Джерзі — наступили хвилини взаємної радости.

Далі пішли дні реалізації нашої концертової програми. Про всі виступи хочеться написати, але це неможливо, бо їх було біля 50, але про деякі, що дуже запам"ятались, я ще раз хочу нагадати.

У Торонто незабутня зустріч відбулась з нашими ровесниками — хором студентів-хлопчиків і юнаків в катедрі св. Михайла. Чудово виконана цим хором „Аве — Марія" була достойним духовним дарунком для нас, цих понад 300 голосів ще і сьогодні урочисто дзвенять в моїх вухах. Два концерти в переповненому „Конвеншен центрі" при абсолютній тишині або громі оплесків, які переплітались, викликали в нас великі емоційні почуття до громади Торонто і гордість за нашу українську пісню і ми відчули, що ми були потрібні людям, які душею і серцем тягнуться до свого рідного краю.

У Клівленді запам'ятались взаємні привітання і обмін сувенірами з хором хлопчиків з Огайо під керівництвом маестра Мусійчука. А хіба можна забути благословенні слова „Дударикові" Патріярха і Кардинала Мирослава Любачівського.

У нюйоркському Карнеґі Голл нам здавалось оплескам не буде кінця, як і зливі на дворі, нас просто не хотіли пустити зі сцени, кульмінацією була участь з нами в концерті Павла Плішки з Метрополітальної опери, а потім море квітів і теплих слів на нашу адресу, на адресу наших вчителів-наставників. Ми вийшли з концерту як зів'ялі квіти, небо прояснилось, мені почувся запах пареного молока і я поневолі подумав про м'яку подушку, все таки втома перемогла наші глибокі приємні переживання.

Тепле прийняття в УНСоюзі. Незабутні слова, що їх сказав д-р Іван Флис й інші, які вселили нам натхнення для дальшої праці, ще більше здружили нас. Де б ми не виступали нас усюди вітали щиро і сердечно, це д-р Гнатюк в Дітройті, Ліда Базарко і Василь Ліщинецький в Клівленді.

У Вашінґтоні і Оттаві, Едмонтоні і Ванкувері, Калґарі і Саскатуні, Пауел Рівер і Тандер Бей, Чикаґо і Монтреалі і в інших містах ЗСА і Канади куди ми не приїхали зустрічі були цікаві, слухачі нас сприймали гаряче.

А тепер мені хочеться сказати пару слів про українську діяспору, яка створювала нам затишок, беручи нас до своїх домівок, дбала щоб ми були ситі і виспані. Низький уклін вам усім, хто приймав „дудариків" за ці турботи, за це тепло, за цю ласку. Дякуючи вам ми мали можливість побачити вашу країну в повсякденному житті. Для нас це велике щастя побачити головні центри ЗСА і Канади — сьогоднішню (я не боюсь цього слова) вершину цивілізації. Ви нас знайомили з містами, культурними центрами, музеями, визначними місцями, історичними пам'ятками,

(Закінчення на стор. 4)

ВПЕРШЕ ЗА ОСТАННІ 11 років єдиною надією американців, як споживачів так і державних діячів, є збільшення місцевого добування нафти, щоб зменшити наслідки кризової ситуації на Близькому Сході. Вартість однієї барилки нафти досягла вже 30 дол. Як відомо, протягом останньої декади продукція та видобуток нафти в ЗСА різко зменшилась. Відчувається потреба у робітниках, інженерах, геодезистах, геофізиках в сучасних умовах на півдні Тексасу та південному сході Оклагоми, територіях найбільших нафтових полів. „Наша індустрія знаходиться в стадії великої депресії, — сказав Джан Ніккел, президент Юніт Корпорейшин в Оклагомі. — Основна наша проблема — кваліфікована робоча сила".

Український Музей в Ню Йорку — вікно з України в світ

У липні цього року директор УМ Марія Шуст побувала на Україні. Разом з Софією Геврик їздили з канадським хором „Бурлака", який на Україні давав концерти, а до нього приєдналося чимало туристів. Хоч це була приватна подорож, але вона і Музеєві принесла велику користь.

Я з захопленням слухала розповідь Марійки — враження українки, народженої в західньому світі, молодшої від мене на ґенерацію. Мені нелегко передати нашу розмову — стільки тем порушено, стільки вона бачила, стільки близьких по духу людей зустрічала.

На моє питання „Що вас найбільше вразило на Україні?", відповіла: „Вперше чорнозем побачила. Природа чудова, люди теплі, але всюди якесь запущення. Стародавні архітектурні пам'ятки занедбані, та й будинки в містах виглядають наче 50 років не ремонтовані. Шкода, що не побачила тих пам'яток, про які знала з літератури, та які вже знищені".

Марійка згадує музеї, церкви, замки, робітні мистців, в яких побувала. Я дивуюся, як вона витримала, як стільки встигла за 20 днів Каже, що все була бігом-бігом, все у поспіху, а багато вдалося побачити завдяки допомозі одержимих працівників Українського товариства охорони пам'яток історії та культури і Львівського філіялу Інституту Укрпроєктреставрації, а також музейників. Вони звуть Український Музей в Ню Йорку „Нашим вікном у світ" і намагалися показати директорові Музею старовинні пам'ятки, познайомити зі своїми фондами, сприяти обмінові виставками.

На Україні Марія Шуст підписала угоду про співпрацю в галузі музейництва з Національним музеєм у Львові, обговорювала можливості такої співпраці з музеями у Києво-Печерській лаврі, також з музеями в Опішні (Полтавщина) і в Луцьку.

В УМ уже відбулися виставки творів мистців з України, а першою ластівкою в його програмі експонування матеріялів з діяспори на Україні була виставка „Радослав Жук — сучасна архітектура діяспори". Виставку спонзорували і організували Львівська обласна організація Товариства охорони пам'яток історії та культури і Львівський філіял Інституту Укрпроєктреставрації. Ця експозиція фотографій українських церков в Америці й Канаді, що їх запроєктував Радослав Жук, відкрилася 17-го липня в Національному музеї у Львові. Виставку відкрив директор Музею Андрій Новаківський. Марія Шуст говорила про Радослава Жука, як архітекта. Представники установ-спонзорів Ігор Кудин і Іван Могитич насвітлили як модерні напрямні в архітектурі відбиваються в проєктах українських церков. Пізніше виставку буде експоновано в Києві та інших містах України.

Говоримо з Марійкою про її відвідини музеїв та пам'яток. У перший день перебування в Києві була в Музеї народної архітектури та побуту, де хор „Бурлака" дав концерт. У цьому музеї проти неба є єдина в Києві українська автокефальна православна церква, саме в той день у ній було вінчання молодої пари.

Марійка і Софійка оглянули Софійський собор. Мистецтвознавець Михайло Селівачов, старий знайомий, який минулого року був у Ню Йорку, читав доповідь в УМ, поїхав з ними до Києво-Печерської лаври, попрохав музейних працівників якнайбільше показати. Гості оглядали відкриті фонди, де зберігаються ікони, ризи тощо. Піднімалися на дзвіницю. У Музеї етнографії, що міститься на території лаври, привітні працівники показали гостям виставки й фонди текстильних виробів, запропонували обмін виставками з УМ. Побували й у Музеї Гончара, де чудові експонати, та нема місця, щоб їх належно показати.

Мистецтвознавець Григорій Логвин, хоч немолодий, але бадьорий і завзятий, супроводив гостей по Києву, а тоді два дні поза Києвом. У Густинському монастирі бачили руїни церковної будівлі, подряпані фрески. Думали — якби знайти можливості реставрації. Милувалися краєвидами лісостепу, заїздили до Полтави, де забігали до Музею. У Великих Сорочинцях в церкві Преображення бачили чудовий іконостас. Були в Опішні, визначному центрі гончарства, де люди з діда-прадіда виробляють мистецькі керамічні вироби. Там Марійка зустрілася з подружжям майстрами Пошивайлами. Їхній онук Олександер Пошивайло є директором Музею гончарства в Опішні, що нині є в стадії організації. Він недавно побував в Осло (Норвегія), де відбулася виставка кераміки з Опішні.

Багато цікавого Марійка розповіла про свою подорож до Косова і Космача, зустрічі з народними майстрами. Вона сказала, що ще до її подорожі на Україну до Музею прийшов лист від Асоціяції народної творчости і художніх ремесел з пропозицією допомогти майстрам прикладного мистецтва з матеріялами для їхніх виробів, а тоді налагодити продаж цих виробів у крамниці УМ. У Львові Марійці допомогли сконтактуватися з авторами листа. Домовилися, що вона й Софійка поїдуть до Івано-Франківська автобусом, а там їх зустрінуть, повезуть до Косова, відомого художнім промислом. В Івано-Франківську на нюйоркських гостей чекали добрі люди, між ними був голова обласної Ради Микола Яковина, який теж листувався з УМ. Він є живим доказом того, що нині в політику пішли добрі люди. Яковина постарався для приїжджих авта з шофером, і вони вирушили до Косова. По дорозі зупинилися в Коломиї, оглянули Музей гуцульського народного мистецтва. Зачаровані Карпатами, їхали далі, по дорозі натрапили на страшну несподіванку. В селі Яблунів саме розкопували недавно відкриті могили людей, замучених у 1950-их роках. Лежали черепи й кості, викопані з криниць і довколишніх садів.

Пізно ввечорі приїхали до Косова. Там на них чекали, пригощали, поклали спати. Наступного дня відвідували мисткинь. В одній хаті гуцулка робила чудові писанки, у другій — ткали, в третій була вишивальня. В Космачі відвідали робітню, де виробляють кераміку — гуцульські глечики, тарілки тощо. А ще познайомилися з лікаркою, яка навчилася від матері робити чудові плахти та „доріжки". Недавно мати померла, лікарка пішла на пенсію і нині продовжує родинну традицію.

Марійка каже, що більшість мистців — немолоді жінки. Треба сподіватися, що їм прийде зміна, а Музей допоможе нести в світ чудові вироби в стилі українського народного мистецтва.

Годі згадати все, що мені Марійка розповідала, але ж не можна проминути, що в Києві вони з Софійкою побували на засіданні Верховної Ради, сиділи на балькони для публіки. Зустрілися з Євгеном Сверстюком, з ним відвідали Івана Світличного. В Києві і Львові зустрічалися з мистцями в їхніх студіях. В Івано-Франківську заглянули до майстерні видатного мистця Панаса Заливахи, з яким УМ уже з рік веде переговори про виставку його творів.

Марійчині висновки з подорожі: музеї мають відіграти велику ролю в процесі новітнього відродження України — звертати увагу людей на важливість збереження нашої спадщини — архітектурних пам'яток. До того ж світ замало знає про нашу історію і багатство культури. Український Музей в Ню Йорку має служити амбасадором, показуючи світові Україну. Ми повинні прикладати більше зусиль, щоб наш музей став дійсно репрезентативним, мав велике приміщення.

Л. Дражевська

В УКРАЇНІ ЛЕТЯТЬ ТЕПЕР ГОЛОВИ ЛЕНІНА

Тепер в Україні щораз частіше населення само розправляється із пам'ятниками Леніну, які продовж останніх десятиліть появилися, насаджені совєтською рукою, дослівно в кожній, навіть малій місцевості.

Знищення пам'ятника Леніну стало радісним святом, в якому беруть участь усі мешканці.

Ось фоторепортер газети „За вільну Україну" Володимир Саквук поділився з нами світлинами з міста Миколаєва у Західній Україні, на яких бачимо як обезголовлюють Леніна на радість молодих і старших мешканців Миколаєва.

Г. Удовенко...

(Закінчення зі стор. 1)

лосив з пам'яті, на кожний запит відповідав негайно не зацукуючись. На деякі запити дипломатично не відповів. Наприклад, на запит з чийого призначення працює і хто є безпосереднім зверхником — не відповів, але на запит — кому звітує — сказав, що обширні звіти пересилає Верховній Раді України. Жалівся, що не всі діячі, які приїздять з України до ЗСА, контактуються з представництвом, але заповів, що коли внедовзі прибуде сюди міністер закордонних справ України Анатолій Зленко, він буде помагати йому.

Настрій на залі був прихильний до доповідача. Присутні кількакратно оплескували його під час його доповіді і після її закінчення. Особливо сподобалася заява, що Україна повинна мати своє військо для охорони кордонів. Д-р Марія Клячко дякувала доповідачеві, що він кількакратно успішно інтервенював у різних справах, між ними щодо відкриття засекречених до цього часу архівів у Львові. Доповідач заявив, що настав уже інший час і можна більше справ позитивно ладнати.

Заля НТШ у Ню Йорку, призначена на кругло 120 осіб, цим разом примістила мабуть, подвійне число. Прибуло багато осіб з-поза Ню Йорку.

Зріст членства УНСоюзу...

(Закінчення зі стор. 1)

Подаємо стан виконання організаційної квоти по Округах.

П.Ч.	Округа	Нові члени у липні	Сума забезпечення у липні	Назнач. квота на липень	Виконана квота у липні
1.	Філядельфія	13	75,000	15	87%
2.	Чикаґо	12	48,000	15	80%
3.	Ню Йорк	12	51,000	19	63%
4.	Шамокін	11	53,000	5	220%
5.	Трой-Олбані	8	32,000	4	200%
6.	Джерзі Ситі	8	45,000	9	89%
7.	Піттсбурґ	8	32,000	10	80%
8.	Клівленд	5	19,000	12	42%
9.	Дітройт	4	18,000	11	36%
10.	Перт Амбой	4	16,000	8	50%
11.	Аллентавн	3	13,000	6	50%
12.	Рочестер	3	9,000	10	30%
13.	Торонто	2	6,000	8	25%
14.	Ню Гейвен	2	13,000	7	28%
15.	Сиракюзи-Ютика	2	6,000	9	22%
16.	Монтреаль	1	50,000	5	20%
17.	Нюарк	1	2,000	13	8%
18.	Пассейк	1	3,000	3	33%
19.	Ніяґара	1	3,000	6	17%
20.	Вінніпеґ	1	3,000	5	20%
21.	Міннеаполіс	1	5,000	4	25%
22.	Скрентон	1	3,000	3	33%
	Необ'єднані Відд. в Америці	32	252,000		

Річну організаційну квоту можливо осягнути тільки тоді, коли кожного місяця виконується організаційну працю. Тому Головний Екзекутивний Комітет просить всіх союзових діячів не забувати про потребу постійного припливу нових членів.

„КИЇВСЬКА ОСІНЬ" В НЮАРКУ

Нюарк, Н.Дж. — Тут, в п'ятницю, 14-го вересня, в залі української католицької церкви св. Івана Хрестителя відбудеться концерт артистів з України „Київська осінь". Початок о год. 8-мій вечора. Наступного дня, в суботу, 15-го вересня, артисти з України виступатимуть у Вотервліті, Н.Й., в залі української католицької церкви св. Миколая.

Закарпатські справи

Розвиток подій в Україні має вплив не тільки на відновлення національного життя, але активізує й ворогів української справи. Це привело до потреби видання відповідних заяв Карпатським Союзом та із зустрічі земляків-професорів.

У понеділок, 20-го серпня ц. р. відбулися наради управи Карпатського Союзу, на яких голова М. Шпонтак подав звіт чинности, підкреслив успішний панель у справі Карпатської України в Ню Йорку. Далі з'ясував причини, з яких було потрібно виступити з заявою-протестом проти сучасних політичних акцій чехо-словацьких і мадярських кіл на Закарпатті.

Іван Пуйо, який недавно повернувся з відвідин Закарпаття та Чехо-Словаччини, інформував, що в справі передачі церков греко-католикам є застій, що спричиняє між населенням напруження. Національна справа розвивається подібно як у всій Україні, але чехо-словацькі та мадярські агітатори створюють хаос між населенням. На Словаччині обновляється стара Глінкова партія з програмою повної незалежности.

В. Шандор зреферував справу Допомогового Фонду. Заява була вислана до Пряшева, Ужгороду, Львова і Києва, де, з досі отриманих листів, була прийнята позитивно. В 1987 р. були видані Карпатським Союзом спомини Степана Клочурака „До волі", з накладу яких затримано 150 примірників призначених для висилки в Україну, як настане слушний час. Уважаємо, що такий час саме настав, то починаємо розсилку книжки до бібліотек, наукових інституцій та провідним особам громадсько-політичного життя.

Крім того вирішено купити сто книг національно-виховного змісту у Чарторийського, який ліквідує книгарню, таких авторів: Івана Франка, Богдана Лепкого, Андрія Чайковського, Лесі Українки та ін., які будуть розсилатися студентам та молодечим організаціям. Рішено виплатити для двох провідних діячів у Києві, що досі не мали можливости побувати на Заході, по 250 дол.

Обговорено справу президента Карпатської України А. Волошина, якого совєтська влада в 1945 р. протиправно вивезла з Праги до Москви і в тюрмі замучила. До цієї акції будуть включені й інші наші провідні особи з подібною долею. Настав час, щоб звернутися з вимогою до совєтських властей за інформаціями про місце поховання їх тлінних останків.

Уважаємо, що цією справою повинні занятися закарпатські земляцькі організації в Америці й Канаді та наші науковці. Після відповідної підготови з нашого боку, справу треба буде переводити через державні чинники Америки й Канади.

У зв'язку з тим, що Греко-Католицька Церква в Україні є толерована, але не визнана досі, наші закарпатські єпископи мають обмежену можливість комунікуватися із своїми вірними. Для полегшення праці вирішено закупити для церкви „Зіракс" із всіми до того додатками. Сподіємось, що наші земляки, подібно як досі, підтримають таку акцію. Рівно ж вирішено вислати на пресовий фонд органу закарпатських студентів у Львові „Будитель" 50 дол. В міру потреби помагаємо й далі нашим землякам.

Н. Н

У БУКАРЕШТІ СУДЯТЬ колишнього голову румунської тайної поліції за часів диктаторського правління Ніколає Чаушеску, якого оскаржують у співвідповідальності за масові вбивства. Розправа 52-літнього Юліяна Влада розпочалася у понеділок, 10-го вересня, перед тричленним військовим трибуналом, де йому прочитано 28-сторінкове обвинувачення, в якому говориться про те, що як відповідальний за діяльність „секурітате" він сприяв ґеноцидові своїх співвітчизнян. Ю. Влад, якого заарештовано ще в березні, якщо буде визнаний винним, може отримати присуд на 20 років позбавлення волі.

Стипендійні нагороди Братства св. Володимира

В неділю, 22-го липня, під час річного храмового свята українського православного собору св. Володимира в Пармі Огайо, Братство св. Володимира при парафії нагородило стипендіями студентів, які закінчили середню школу. Нагороди в сумі 2,800 дол., отримали: Ліса Кокі, Юля Ґрінліф, Дженнифер Зіто та Микола Терек. Окрім їхніх академічних успіхів, нагороджені є активні в Українській Православній Лізі, хорах, в суботній та недільній школах, вівтарних прислужниках. Братство, до сьогодні, надало понад 30,000 дол. для парафіяльної молоді. На фото вгорі (зліва): Степан Габел, о. Степан Ганкевич, Ліса Кокі, Юля Ґрінліф, Дженнифер Зіто, о. Іван Наконечний, Омелян Павлишин, голова братства.

Декілька...

(Закінчення зі стор. 2)

не був би такий цікавий.

Налюбувавшись картинами, слухаєте цікавої розповіді маестро Людмили Морозової при доброму вині та лакоминках. Довідуєтесь, що гостинна мисткиня була чотири рази в Греції і, мабуть, на подорож витратила всі свої заощаджені гроші, проживаючи там напевно гірше „діпістки", але збагатившись сама, багато роздає нам у формі своєї великої мистецької вартости виставки. Цікаво було послухати як мисткиня промишляла, щоб їй подорож якнайдешевше обійшлася наприклад, з Ню Йорку до Ґібральтару довго-довго плила кораблем. Щоправда на втому не нарікала, бо заки бути в Греції звиділа Рим, Ґенуу і бачила Везувій. Знаючи свою кишеню, не вступала до дорогих ресторанів. Скромний прожиток у Греції, це її дань для мистецтва.

З цією її виставкою вийшла тепер цікава та складна ситуація. Про цю виставку вже знають деякі греки, навіть нею не абияк зацікавлені. Може бути так, що виставку як цілість купить якийсь багатий грек і всі ці картини перейдуть у чужі руки. Само собою краще, щоб „Греція" Морозової цілісно залишилась у нас — чи в ЗСА чи Канаді. Тут не йдеться про те, щоб маестро Морозовій повернулись кошти чотирикратних подорожей, полотна, рам, блейтрам, пензлів тощо, це ж щось більшого, над чим варто замислитись і вирішити.

Другій особі, якій хочу приділити свою увагу, це мистець-маляр Ярослав Вижницький. Цим разом він виставив у своїй гантерській ґалерії найновіші картини, їх 50, а поза каталогом ще кільканадцять.

У своїх пейзажах, здавалося б, нічого не змінює хіба залежно від місця відповідно освітлює, інколи оперуючи контрастами, що дає малярський ефект. У вічі вдаряє, його мазок й інтенсивність кольорів, що становить особливу властивість його малярської творчости.

У його картинах відчуваєте експресію та динамічність. Його кольористична гама багата, що наявним є в картинах — „В горах", „Церква в Гантері", „Осінь", „Церква і ґражда". Рух переданий в „Аркані", а типові ознаки, це „Ігор" і „Юрій". Годі намилуватися його квітами — „Бозом", „Ґлядіолями", „Мальвами", „Роменами", „Даліями", „Жасмінами". У його більшого розміру картинах крім збалансованости врівноваження, помітний пошук монументальности.

Позуючи Вижницькому до портрету, в перервах говорилось на різні теми. Приємно було довідатись, що роки тому не тільки він сам студіював, але водночас його дружина і син.

Відпочиваючи в Гантері, не одне можна довідатися. Виявляється, що маестро Вижницький не тільки добрий маляр, але ще й майстер від збирання грибів. Недаром його називають „грибомайстром". Кажуть, що в нього непересічний хист відчувати, де находиться грибовище. Відчуття — велика річ у всіх відношеннях, головним чином коли йдеться про мистців. Згадуючи Морозову та Вижницького, на підставі баченого, вони обоє цей хист не тільки мають, але ним користуються в своїх картинах.

Мої роздуми...

(Закінчення зі стор. 2)

магазинами. Перебуваючи в сім'ях, ми мали можливість широкого спілкування і дістали відповідь на наші запитання. Для кожної сім'ї ми дарували сувеніри з України, ви ж також винагороджували нас.

Не в одній сім'ї при прощанні з нами не тільки блищали, а й капали сльози з очей — коротке знайомство, вічна розлука. Для мене особисто дорогою стала сім'я Голинських Ірини, Осипа і їх дітей в Ню Джерзі. Відчуваючи неминуче прощання з ними, коли ми в церкві заспівали „Отче наш", мені навернулись сльози. Виплакався я вже в автобусі. Хлопці питали, чому ти плачеш? Я мовчав. Так, я плакав сьогодні, інші плакали в інші дні. Плач мабуть був для нас, дітей, єдиним ліком, який міг заспокоїти наші душі. Я вдячний вам панство Ніньовські з Дітройту, Колоси з Торонто, Присташі з Чикаго, Королі з Міннеаполісу, Федеркевичі з Едмонтону, Москва з Тандер Бей, Скоратко з Садбирі, Волтері з Оттави і багато, багато інших за вашу доброту і тепло.

Я мав можливість зустрітися в Едмонтоні з рідною сестрою моєї бабусі Настуні, Марусею Яремчук з Ллойдмінстеру. Вона взяла мене до готелю і опікувалась мною як рідна матір. У листі вона нам пише „..ми сиділи напереді і прислухались їх співові, але то для мене було мало, тільки дві години, я би їх слухала аж до ранку". В імені всіх „дудариків" дякуємо вам, тето, за прості, але щирі слова. Сім'я Король мені пише, що „для тебе і твоїх друзів доля була виїмково щедрою, а це все завдяки тому, що ви любите пісню й несете її чар у світ. Продовжуйте це благородне діло". Глибоко вдячні вам за ці слова. Будемо продовжувати це благородне діло!

Нас приймали як наймолодших мистців з України, як пролісків, що зацвіли білим цвітом після жорстокої зими. Українські громади різних міст сприймали нас як молодих паґінців України, що відроджується, України, як в їх подумах, України, яка омріяна в надіях їхніх. Що ж мабуть вже така природа нашої нації, що українці, прищеплені на чужому ґрунті, живляться соком рідної землі.

Ми всі здорові і щасливі повернулись додому — у наш рідний Львів. Брали участь у концертах у Львівському оперному театрі присвяченому III Конґресові Світової Світової Федерації Українських Лікарських Товариств.

Подяка всім вашим і нашим організаціям, які були причетні до реалізації наших гастролів по вашому континенті. Особлива подяка Марті Федорів, яка взяла на свої плечі основні турботи цих гастролів. Велика шана нашому диригентові Миколі Кацалові і його помічникам, які невтомною працею вивели нас на такий високий рівень мистецтва співу.

18 серпня 1990 р.
м. Львів.

Чи реформа...

(Закінчення зі стор. 2)

ги споживача зовсім інші, ніж вимоги мілітарні. Перехід з мілітарної продукції на цивільну зробить підприємства не конкурентними, бо вони перенесуть свою висококоштовну методу виробництва з мілітарного продукту на цивільний ринок. Центральне плянування не може розв'язати таких проблем. Їх розв'язує економіка ринку.

Дипломати і економісти вважають, що добрим прикладом для СССР і інших країн Східньої Европи в переході на ринкову економію може служити Китай. Принцтонський економіст Ґреґори Чав каже: „Якщо Східня Европа і СССР зроблять це протягом 10-ти наступних років, що Китай зробив протягом останніх 10-ти років, вони зроблять надзвичайно добре". Крамниці Китаю повні товарів: модерна телефонічна система у більших містах, люксусові готелі, і деколективізація сільського господарства. Державна власність промислу впала до 60 відс.

Китай ще не розв'язав багато своїх проблем, але в ділянках, де він зробив великий поступ, може служити прикладом. Один добрий приклад Китаю: не переходити на вільні ціни найшвидше. Хоча ірраціональні ціни є перешкодою в економічному рості господарства, їхнє нагле звільнення з-під контролі насторожить громадську опінію проти змін. Китайський економіст Гуа Шенґ каже: „На мою думку, починати економічні зміни реформами цін є досить немудро, тому що уряд стане дуже непопулярним". Дехто навіть вважає, що реформи цін не є найважнішим. На їхню думку, найважливішим є реформи власности і менеджменту. Деякі економісти вважають, що лібералізація цін є необхідним початком економічних реформ. На думку Гуа Шенґа, для СССР найважливішою лекцією є це, що державна власність не оправдує себе. Всі серйозні економічні реформи мусять починатися масовими реформами власности і денаціоналізації промислу.

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

Український футбольний турнір олдбоїв у Чикаґо

В суботу, 18-го серпня, на грищі в Парк Риджу відбувся другий з черги український турнір олдбоїв. Участь в турнірі взяли: дві дружини УАСТ „Леви", СК СУМ „Крила", Лейк-Зурік, „Марунс" та Сінсіннаті. Запрошені ще були українські дружини з Ню Джерзі і Торонто, які, одначе, не могли приїхати до Чикаґо.

В дружині „Леви А" грали змагуни, які тепер беруть участь у ліґових розгривках, в дружині „Леви Б", змагуни, які 20-30 років тому творили історію українського спорту. Це старші олдбої. До них належать: О. Банах, І. Лоско, М. Мартинович, А. Гординський, А. Яворський, А. Козій, Б. Шлапак, С. Дежурко та В. Рой, кол. менаджер „Стрінґів" М. Сидельник.

У „Крилах" виступали адв. Ю. Куляс, М. Іваник, Є. Андрусишин, М. Кочерга, А. Еліяшевський, Ю. Панчишин. Технічно заграли вони добре, але вік, а головно вага дещо сповільнювали їх гру. Організатором і господарем турніру було УАСТ „Леви". В підготовчому Комітеті працювали: І. Лоско, М. Сидельник, М. Мартинович, А. Гординський та А. Яворський. Технічні висліди:

Перша група

Марунс — Лейк Зурік — 6:2
Леви „А" – Лейк Зурік — 6:1
Марунс — Леви „А" — 1:5

Друга група

Крила — Сінсіннаті — 1:0
Леви „Б" — Сінсіннаті — 0:3
Крила — Леви „Б" — 1:0

Згідно з цими вислідами „Леви А" здобули чотири точки в першій групі а „Крила" з такою ж кількістю точок в другій групі. У фінальній зустрічі за чемпіонат турніру „Леви А" перемогли „Крила" вислідом 2:0 і тим самим здобули трофей чемпіона. У змаганнях за третє місце клюб Сінсіннаті переміг „Марунс" вислідом 3:0.

Увечорі в домівці УАСТ „Леви" відбулося прийняття для змагунів та запрошених гостей, під час якого представник Комітету І. Лоско вручив дружинам, що зайняли три чолові місця, гарні трофеї. Після офіційної частини прийняття ще довго проходила гутірка, в якій згадували свої „золоті" давні часи та „героїчні подвиги".

Роман Б. Припхан

УСК Ню Йорк був учасником літнього турніру

В липні й серпні перша футбольна дружина УСК Ню Йорк взяла участь в черговому, річному турнірі, що його влаштовує німецький клюб „Спортфрендс" Пассейк, Н.Дж. Гри звітового турніру проходили в суботи вечорами. Висліди ігор з участю нашої дружини: УСК Ню Йорк — Берґен „Кікерс" — 1:3.

Єдиного ґоля для УСК-у здобув Джоел Сільва. УСК Ню Йорк — Кляркставн СК — 2:2. Ґолі для нашої дружини здобули — Р. Гупало і Турко. УСК Ню Йорк — „Македонія" СК — 2:4.

Ґолі в цій зустрічі для УСК стрілили Р. Плісак і Р. Гупало. Після тієї поразки наша дружина була елімінована від дальших ігор турніру.

В цьому турнірі в склад УСК дебютував новий футболіст Роман Олісак, який колись виступав у складі Донецького „Шахтаря" у вищій лізі СССР. В свому дебюті на позиції середнього помічника Плісак показав гарну гру і дуже добре себе показав. Він буде виступати в складі УСК-у в черговому футбольному сезоні.

Склад УСК-у в цьому турнірі був: Марсело, Джаір, Косімо, Антоні, Отто, Коваленко, Артуро, Сільва, Турко, Костіло, Плісак, Сантос, Гупало, Крановський, Машадо. Провідник і Тренер Стефан Коваленко.

С.К.

ВІСТІ З УКРАЇНИ

„Динамо" — це „Рух"

Тихим вечором на переповненому стадіоні Канева лунало тисячоголосне „Слава". Так вітали народного депутата України Івана Зайця на мітинґу, що завершував культурологічний похід „Дзвін-90", організований Українським молодіжним клюбом Москви, також московським товариством „Славутич", народним Рухом та Товариством української мови ім. Тараса Шевченка. У фінальній частині просвітницького походу взяли участь близько 20 тисяч осіб з усіх областей України, інших республік, представники української діяспори з ЗСА, Канади, Австралії, Франції, Польщі, Юґославії.

У програмі походу був і футбольний матч між збірними Канева і „Дзвону-90". Тут уже панували не мітинґові пристрасті, а суто футбольні. Цього разу на адресу Івана Зайця лунало „На мило". Особливо, коли він не влучив у ворота господарів буквально з кількох метрів. Зрештою, Іван реабілітувався, хоча й не забив жодного м'яча, але допоміг своїй команді перемогти з рахунком 3:0.

— Я з футбольної родини, — сказав Іван Заєць. — За команду села Лозниця на Житомирщині грали всі три мої брати. Мені довелося грати за область, і за інститут. Тепер увесь час забирає політика. Хіба що раз на два місяці щастить поповтузитись із м'ячем на сімейному гуртожитку в Біличах. На вболівання зате часу більше. Обома руками підтримую прихильників ідеї незалежного національного чемпіонату України. Моя ж улюблена команда — київське „Динамо". А „Динамо" українською мовою означає „Рух".

В. Білкей

В своїй хаті — своя правда

Під таким заголовком у київській „Спортивній газеті" з 30 серпня ц.р. появилася нова добірка листів, між якими на особливу увагу заслуговує лист від московської ради організації „Славутич". Між іншим, заголовок до тієї добірки листів редакція вибрала із листа Павла Бреславця з Міннеаполісу, Міннесоти, який справу національного футбольного чемпіонату України арґументував словами „в своїй хаті своя правда і сила і воля".

А ось що написала рада „Славутича": „Московське т-во української культури 'Славутич' повністю підтримує звернення народних депутатів СРСР та УРСР до футболістів, тренерів, шанувальників футболу України про створення Федерації футболу УРСР і проведення самостійного чемпіонату. Немає сумніву, що Україна може стати цивілізованою демократичною державою тільки за умов повного політичного, економічного, культурного, спортивного суверенітету, чого можна досягти лише при пріоритеті українських законів і постанов над тими, які постійно надходять із центру. Україна повинна стати незалежним членом Міжнародного олімпійського комітету. Ми впевнені наша Батьківщина є такою могутньою спортивною державою, що може на рівних конкурувати з будь-якою країною світу і досягти великих успіхів під власним українським прапором. З повагою, від ради „Славутич" — В. Захарченко, А. Сірий, А. Дмитришин, М. Ольшевський, Ю. Година. Москва.

Подав **(от)**

МЕДИЧНИЙ ЦЕНТР У ЛЬВОВІ НЕ МАЄ ІМЕНИ

У репортажі О. Кузьмович п.з. „А над Україною далі снується тінь Чорнобиля", що був поміщений 1-го вересня у числі 168, авторка помилково подала пояснення, що Медичний Центр у Львові для лікування дітей Чорнобиля буде названий іменем д-ра Зенона і Надії Матківських. Це не відповідає правді. Центр має назву Український Медичний і Науковий Центр проблем Чорнобиля.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 16-го ВЕРЕСНЯ 1990 р.

Нюарк-Ірвінґтон, Н. Дж. Місячні збори Б-ва св. Ів. Хрестителя 76 Відд. УНС о год. 10:15 ранку в залі УКЦеркви при Сенфорд Авеню і Айві вул. Проситься всіх членів прибути та вирівняти залеглі вкладки. — В. Боярський, предс., Юлія Демчук, Фін. секр., Т. Клебан, кас.